

vsaj vsako drugo leto k urarju dati, da jo izsnaži. Pri tem pa je treba paziti, da se ura le zanesljivim rokam v popravo izroči.

Naprava v pokončevanje poljskih miši.

Po njivah in ogonih, na katerih so se poljske miši vdomačile, postavijo se sem ter tje po 4 metre dolgi drogi s poprečno vstavljeno vejo, na katero se morejo ptiči vsedati. Posebno vrane in kanje ljubijo taka sedala, da na njih na miši prežijo in jih potem lovijo. To je tako priprosto sredstvo zoper te hude škodljivce, da si prostejše misliti ne da, in vendar včasih več pomaga ko pasti, zastrupljene kroglice ali svalki itd.

Pomoček zoper zeljne bolhe.

Prav priprosto pa korenito sredstvo zoper zeljne bolhe je pelin. Njegovo perje se skuba in taka voda v škropilnico dene, s kakoršno se z drugo vodo po gredah ali ogonih škropi. Z malo škropilnico se s pelinovo vodo sadike večkrat poškopé, na kar potem bolhe izginejo.

Sejmi na Kranjskem 14. aug. Leskovec, 15. aug. Osivnica, 16. aug. Bistrica, Lož, Vače, Hotavlje, Šmarje, Planina, Trebnju, Cerklje, 20. aug. Zatična; na Koroškem: 20. aug. v Frižah; na Hrvatskem: 13. aug. Jablanac, 15. aug. Zagreb, Reka, Jasenovac, 17. aug. Koprivnica, 21. aug. Zagreb.

Dopisi.

Iz Mariborske okolice. (Učiteljska konferenca,) Dne 31. avgusta t. l. imeli bodo učitelji Mariborsk., Bistriškega in Šentlenart. okraja svojo skupno konferencijo. Obravnavali se bodo sledeči predmeti: I. Kako je slovniški poduk posebno sposoben učencem um vzbujati na delavnost in ga bistriti. Sporočevalca g. Mohor in g. Leske. — II. Zakaj se ima ravno od ljudskega učitelja društvena ali občna izobraženost tirjati? Sporoč. g. Kovačič in g. Leskovar. — III. Računanje na pamet na vseh stopnjah ljudske šole s praktično poskušnjo za višji oddelek. Sporoč. g. Mavrič in g. Cizelj. — IV. Sadje- in vinoreja z obzirom na tukajšnje razmere in kako zamore ljudska šola sadje- in vinorejo pospeševati. Spor. g. Praprotnik. — Pri tej priliki bi bila želja izraziti, da bi se slov. slovnica v 2. berilu nekoliko okrajšala, 8. berilu pa da bi se pridjalo tudi slov. slovnica. Želimo konferenciji dober uspeh; morebiti zaslišimo od nje kaj slovenskega? Želimo ji Ptujkega poguma! I, saj je g. nadzornik Robič učen in moder mož, ki ne črti ne naroda ne pravice. — Dalje bi bilo koristno, ako bi se vsled IV. točke pri tej konferenciji učiteljem pri sadje- in vinorejski šoli razkazivalo o nevarni trtni uši, pokazal ameriški trs in kako se cepljuje. Pravoslav.

Iz Mozirja. (Vabilo.) Kakor je bilo v slovenskih časopisih uže razglašeno, se je v Mozirji ustanovil „Savinjski Sokol“. Po prvem občnem zboru, dne 29. maja t. l. smo morali čakati še do 18. julija, da so nam došla pravila s popolnim uradnim potrdilom, podpisanim od c. kr. namestnika. To je uzrok, da se tako dolgo niso rodoljubom razposlala, ker se niso mogla poprej tiskati. Važni odgojevalni vpliv takega društva je povsod uže priznan, kjer se rodoljubi resno zanimajo za vsestransko odgojo naroda. Naj le tu omenimo, da je bilo letos pri slavnosti dvajsetletnice Sokola v Pragi zastopanih 80 českich sokolskih društev. To dokazuje, kako živo in jako uporabljajo Čehi vsako sredstvo, da si v narodu vzgojujejo pravo odločno močatost, domoljubje in mnogo drugih vrljih lastnosti, kakoršnih Slovenci še bolj potrebujemo. Odbor „Savinjskega Sokola“ torej uljudno vabi p. rodoljube, da k temu društvu pristopijo. Kot društveniki se vzprejemajo, razen podpornikov, posebno telovadei, t. j. najmenj 17 let stari, dovolj sposobni mladeniči in tudi možje, ki se hočejo v telovadstvu vežbati, ali ki hočejo k sokolskej godbi pristopiti, ako so spleh pošteni in miroljubni. Društvenina se je v prvem občnem zboru tako določila, da plača vsak podporni in delujoči ud 1 gld. pristopnine jedenkrat za vselej; letnine plača telovadec 1 gld., podporni ud pa 2 gld. Veči prostovoljni doneski se hvaležno sprejemaji. Godci se k Sokolu vzprejemajo brez pristopnine in letnine, a ravnati se morajo v smislu za to posebne pristopnice. Za sokolsko godbo se plačujejo ob mesecih v posebno za to namenjeno blagajnico prostovoljni doneski, katere društveni poverjeniki pobirajo. Muzikalije za to godbo preiskrbuje društvo. Daleč od Mozirja bivajočim društvenim telovadcem, zlasti podružnicam, bode društvo pomagalo, kolikor možno, glede vaj in telovadnega orodja. Vsled sklepa v prvem občnem zboru se bode sklical drugi občni zbor takoj, ko se bo vedelo za ugodno priložnost, da bi se bilo povoljne udeležbe nadejati. Slovenskim rodoljubom podajamo pravila „Savinjskega Sokola“ ter jih uljudno prosimo, da priskočijo temu na Spodnjem Štajerskem novemu društvu s svojo podporo, kakor se jim potrebno vidi iz pravil in dr.

Radoslav Škoflek,
tajnik.

Lipold,
starosta.

Od Ormoža. (Okrajni zastop) ormožki je imel dne 8. julija t. l. sejo. Predsedoval je načelnikov namestnik g. dr. Geršak, ker je načelnik g. Schmidl svojo čast odložil in seje ni udeležil se; njegov odstop pa se po predlogu g. Robič-a ni sprejel. Za zapisnikarja se izvoli g. Robič, ki zapisnik zadnje seje v slovenskem in nemškem jeziku prečita, in da se odobri. — Za preglednike volilnih aktov glede zadnje izvolitve g. Kandrič-a v okrajni zastop so voljeni in gg. župnik Šporn in posestnika Gesner in Zadravec. Račun od g. Kada o poprejšnjem okrajnem za-

stopu se ni mogel odobriti, ker še sploh manjka njegovih razjasnil o nekterih pomanjkljivih izdatkih. — V asentno komisijo konj so izvoljeni gg. Čulek, Kandrič in Zidarič. Občini Žerovinci se na njeno prošnjo dovoli, da se odtrga od sodnijskega okraja Ormoškega, ter da se pricepi Ljutomerskemu. Dovolilo se je štajerskemu konjerejskemu društvu 50 gl. za potroške pri premiranji konj v Ormoži. Okrajnemu odboru se dovoli na okrajne potroške vzeti 2000 gl. na posodo, ker so vsled odpisanja dače radi toče dohodki na okrajnih dokladah celo majhni. Za pregledovalce okr. računov na leto 1881 se izvolijo gg. Šporn, Zadravec in Robič. Ustanovljenje okrajnega štipendija na živino-zdravniškejši šoli v Gradci se ne dovoli. — Sprejeli so se sledeči predlogi: Predlog g. Robič-a: Okrajni odbor naj pri visokej vladi in državnem zboru potrebno stori, da se poškodovancem po toči tega okraja dovoli brezobrestno državno posojilo. Predlog g. Robič-a, naj se v teku tega leta nadaljuje okrajna cesta od sv. Miklavža na Središko-Ljutomersko cesto. Predlog g. Robič-a, naj se za ormoški okraj kobilam tega okraja primernejši žrebeci spravijo.

Iz Slovenskih goric. (Zdrava pamet pa Mihaličeve peticije.) II. Krvava škoda je pač, da vi, ki ste Mihaliču v krošnjo skočili, tega človečka bolje ne poznate. Vem, da deseti del od vas, ki ste njegove peticije podpisali, tega nebi storili, še onda ne, ko bi vam pisal „hochwohlgeboren“ mesto „wohlgeboren“. Pokojni orhovski „pauernferaj“, ki pa še zdaj včasih z nogo malo zmiga, pripisuje svojim želarom tudi vselej „Euer Wohlgeboren“! „Euer Wohlgeboren“ to je pač tista sladka beseda, na katero se razni „bolteki“ radi zgrabijo in lahko vlovijo; to vse ptujski „Rumpec“ prav dobro ve, zato je z njo tako darežljiv. Posleknji haložki viničar je njemu: „Euer Wohlgeboren“, če se mu le podpiše. Že iz tega vidite, da se vam lotmerski Honzek le norčuje, vi pa mislite, ka je to Bog si ga ve kako resnoben in visokočisljan mož, če ravno se po raznih novinah šteje, ka se on vsakega posla najraje od zaja popremlje, sred polnoči po krčmah s ševljarji svajuje itd. Kdo po tem takem pitam vas, zasluži več zaupanja, da li oni možje, ki vas v domačem jeziku podučujejo, kako se treba v tej ali onej reči ravnati, in vam v lepem slovenskem jeziku pripovedujejo, kaj se godi kde v tem ali onem kraju širokega sveta, ali pa oni, kateri „Euer Wohlgeboren“ ponujajo in še take prošnje za podkrižanje in podpisavanje, po katerih se Slovenci pred celim pametnim svetom na smeh in zaničevanje postavljajo? Marsikdor od Mihaličevih hlapcev zapeljan, se je že oglasil in javno opazoval ali preklical svoj zborabljeni podpis; marsikterega nemčurskega župana so sosedji že z vilami poščegetali, ker je brez njihovega znanja in proti njihovi volji onesnažil občinski pečat; in nadati se je, da bode se njih mnogo več opla-

silo in reklo, kako so bili zapeljani od raznih čukov na podpis, nas Slovence sramotilnih Mihaličevih peticij. Tako bo se deloma popravilo, kar se je po hudobiji ali po neznanji bilo pokvarilo. V sv. pismu se šteje: da ima Bog nad ednim spokorjenim grešnikom več dopadenja, kakor nad 99. pravičnimi, ki pokore ne potrebujejo. Oglasite se tedaj zaporedoma, s tem bodete ob ednem tudi podpirali sklep vestnih učiteljev ptujškega okraja, ki pravi: dozda se je po zlobi in bedastoči mnogo zlatega časa v šolah zgubilo, zanaprej pa kaj takega nesme več biti; vsi predmeti se morajo v slovenskem jeziku učiti, podučevanje tujščine je zgubljen čas.

Od sv. Jurija na južnej železnici. (Povabilo k shodu za sadjerejsko društvo.) Kolikor dobička marljivemu kmetu donaša sadjereja, to vedo vsi, kateri se z njo pečajo, pa tudi ni lepšega pogleda, kakor s sadjem obložena jablan, hruška, češplja itd. Ali vendar koliko krajev na Slovenskem se najde, kder ljudje, ali iz nevednosti ali pa, ker jih nihče ne spodbuja, tako rekoč za sadno drevo ne morajo. Koliko praznega prostora v vrtil in za cesto! Koliko sadnih drevov bi še lahko rastle, cvetelo ino sad rodilo, ako bi jih kdo nasadil. Da bi se naši ljudje začeli bolje brigati za sadjerejo, so sklenili podpisani domoljubi osnovati „Sadjerejsko društvo za spodnji Štajer“, katerega glavni namen bi bil, pospeševati sadjerejo po Slovenskem, bodi v besedi ali skozi poduk, brezplačno razdeljevanje cepičev, ali drugače, ter vabijo vse sadjerejce posestnike, kratko vse, kateri se za to reč vnamajo, na razgovor v Šent-Jurij na južni železnici in sicer dne 15. avgusta t. l. ob 1/23 uri popoldan, kjer bo se posvetovalo, deloma sklepalo, volil osnovalni odbor itd. Obilne vdeležitve se nadjajo podpisani: Dr. G. Ipavc, Fr. Kartin, M. Kaučič, Mik. Ripšl v Šent-Jurji. M. Vošnjak, Fr. Kapuš v Celji. J. Anderlhub, Fr. Skaza v Šmariji.

Od sv. Jakoba v Slov. goricah. (Nekaj veselega.) Čudež božje dobrotljivosti se očitno nahaja v našem kraju. Izvzemši kako dvójico posestnikov so več ali manj vsi drugi grozni toči všli. Ne da bi ravno vinske gorice kaj veliko obetale razun nekterih v posebno srečnih legah — mora vendar človek ozirajoč se po sadunosnikih vklikniti: to je paradiž, kaj takega še nisem videl, pravijo odrasli ljudje, drugi pa: v 20 letih ne bomo zopet tako polna jabelka imeli. In res bodi jabelka, hruška, sliva, še tako majhna, obložena je, da komaj drži. Več je sadu kakor listja na njej. Vse visi do tal, vse je podpreto. Kar je pa posebno veselo, je to, da od vseh strani kupci prihajajo, ter drug drugega iščejo prehiteti. Mešetarji v okolici krožijo in denarjev ponujajo. Že dalje časa cvili ali ropoče kolo v klanci ali na ravni z nabasanim vozom predanega ranega sadja, koje se plačuje: hruške kilo po 6 krajcarjev, jabelka polovnjak pa 7 gl.

Tako bo si marsikteri posestnik rane zacelil na pošten način, če se še le dajo, v velik razloček tistim, ki kegljišče stavijo in na tihem „šnaps“ krčmarijo in to bojda celo mladim ljudem in celo po noči, kakor bi ne vedeli, da noč in pijača, zlasti žganje, iz poštenih fantov „lumpe in falote dela“. Starši pazite na svoje sine, posebno po nočeh. Fantje ne bodite tako neumni si od takih krščenih judov denarja iz ajžarja spravljati, sami naj žerejo svoj „špiritus“. Pomnite si tiste svoje tovarše, ki se krčem uže v svojej mladosti ne izogibljejo.

Iz Maribora. (Čitalnica — posojilnica — Schulverein — toča.) Vrla naša čitalnica napravi v nedeljo izlet v Fraunheim, da počasti mnogozaslužnega narodnjaka g. Divjaka ob priliki njegovega odlikovanja. Okolo 11. ure bo tiha sv. meša v novej farnej cerkvi Framskej in potem vrši se odlikovanje v šolskem poslopji. C. k. glavar g. Pavič, pripne odlikovanemu domoljubu srebrni križec s krono. — Slovenska posojilnica je pretečeni teden dovršila prvo polletje svojega obstanka. Z veseljem poročamo, da je imela čez 100.000 fl. prometa. Posojilnica bila je toraj potrebna. Vsa hvala pa gre vestnemu in spretnemu vodstvu! — Pekerčanje dobijo toraj šolo ponemčevalnico. Nemški „Schulverein“ jim doplačuje 600 fl. pa samo dve leti. Potem pa bo menda Reiser šolo sam vzdrževal, saj itak drugi ne bodo otrok v njo pošiljali, kakor njegovi viničarji. Drugi bodo otroke pustili v izvrstnej 3razrednej šoli v Lembahu in se bodo deca leži kaj naučili, kakor v Pekrah, kder bodo vsi otroci celih 8 let v enem razredu čepeli. Razvanjčani pa se utegnejo še kesati, da so „Schulverein“ na limance šli. Ta „Schulverein“ utegne v par letih propasti, prepovedan biti in potem lahko Razvanjčanje sami plačujejo učitelja in njegove doklade in še „penzijo“! — Okolico našo je v noči od nedelje do ponedeljka toča obiskala. Škodila je samo vino-gradom. Vzela je $\frac{1}{4}$ branja.

Iz Wierštajna. (Občinske zadeve). Neki A. Sch., kateremu so pred nekaj leti nogo odžagali, je dolgo časa službe iskal, naposled dobi službo strežaja v Ptujскеj bolnišnici, kjer je žena z otroci pri njem. Kar si izmislil in da prošnjo še za podporo od občine. Na občino pride in župan podpiše, ali velikoveč pisar njegov pečat pritisne, ker župan pisati ne vé. Zdaj ga že griva, pa si ne more pomagati, ker moramo plačevati. Štirikrat je že občinski pisar A. Sch. prošnjo delal in so prosili, da se jim dovoli 40% občinske priklade na davek leta 1882. C. k. glavarstvo jih pa zavrne s tem nazaj, da morajo vsi večji davkoplačilci k temu privoliti. No, zato so si v Kozjem nekega pisarja posodili, se ve da ne brez stroškov; toti je nekaj podpisov nalovil, in so tako zopet prošnjo odposlali, sedaj celo za 47%.

Iz Vuhreda. Novega župnika svojega so Vuhrečani dne 4. t. m. z velikim veseljem prav

sijajno na kolodvoru sprejeli. Šolska mladež z g. nadučiteljem, predstojnik, cerkvena ključarja in mnogo drugih je pričakovalo prihajajoči vlak. Pri izstopu pozdravi najprej g. provizor z jednim govorom g. župnika, za tem sledi pozdrav za pozdravom in mala deklica podeli lep šopek dišečih cvetlic v znamenje ljubezni, udanosti, pokorščine. Med strelbo in lepim zvonjenjem se podajo g. župnik spremljani od č. g. nadžupnika Vozeniškega, šolske mladeži in drugih na svoj novi dom. V nedeljo 6. t. m. pa so bili od č. g. nadžupnika in drugih č. g. sosedov slovesno vpeljeni v cerkev, ter v krepki besedi od č. g. nadžupnika predstavljeni in izročeni Vuhrečanom, kojim se je marsiktera solza veselja zasvetila v očeh v srcih pa se želje budile, da nam Bog ohrani prav mnogo let č. g. župnika, ter da bi nam pomagali postaviti hišo božjo. Vuhrečan.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Grdo ravnaajo od nekdaaj uže drzni nemški liberalci, ki hočejo ali pri nas vse strahovati ali pa z Bismarkovo nemčijo združeni biti. Hvala Bogu, da smo jih vrgli pri volitvah v državni zbor. Nič menje izdajalni kažejo se Italijani, kolikor jih še imamo; posebno v Trstu rogovilijo uže čez mero. Vlada jim je skoz prste gledala. Čeravno smo jim na ljubo milijone žrtvovali, da postane Trst prvo in glasovito trgovsko mesto, čeravno smo Slovence v mestu in okolici zanemarjali, potolažili vendar Italijanov nismo; vedno so cikali v Italijo in zadnja leta 30.000 ljudi iz Italije k sebi privabili kot stanovnike brez avstrijskega državlanskega prava. Vse to je delalo na to, da bi Trst odcepili od Avstrije in prikrpali k Italiji. Cesarjev namestnik je poskusil jih vtolažiti z veliko in krasno razstavo; sam brat cesarjev jo pride odpirat. Nič ne pomaga! To je povod novim zločinstvom. Ko je veteranov društvo šlo k nadvojvodi Ludviku poklanjat se, vrže nek lahon bombo z neke hiše med ljudi, ki ubije dijaka Fortija in rani 15 ljudij. Sedaj so Avstriji zvesti meščani in Slovenci razjezili se in pobili lahomom šipe po oknih. Policija je imela dosti dela. V nedeljo je novi škof Glavina obhajal svoj slovesen vhod, bilo je vse mirno. Razstava je tudi dobro obiskovana. To pa se čuje od vseh strani, da je treba Italijane v Trstu spodrinoti s Slovenci, ki so cesarju vselej zvesti. Bržčas bode namestnik baron Depretis moral odstopiti, mož je premehek Italijanom, preosoren Slovencem. — Na Kranjskem postajajo ljudje zoper rogovileže, od „Schulvereina“ poslani, čedalje srditnejši. Bati se je tepežev. — Nemški cesar Viljelm je zapustil Gostin, našega cesarja in cesarico obiskal v Ischelnu in se odpeljal domov. — Vodja slovanskih Čehov, slavni dr. Rieger, izrazil je se v objavljenem pismu, da je treba od vsakega človeka zahtevati znanje českega jezika,